

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.6.2>

ANALIZA DIGITALIZACJI W STRATEGIACH UKRAIŃSKICH I ZAGRANICZNYCH UCZELNI KSZTAŁCĄCYCH DZIENNIKARZY

Anhelina Khomenko

*Wykładowca w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Prawnej „KROK”,
Student studiów podyplomowych w Instytucie Szkolnictwa Wyższego
Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy (Kijów, Ukraina)
ORCID ID: 0009-0005-5938-6205
KhomenkoA@krok.edu.ua*

Adnotacja. Wyzwania Przemysłu 4.0 i stanu wojennego zmuszają ukraińskie instytucje szkolnictwa wyższego do przejścia na cyfryzację. Aby przeciwdziałać agresji informacyjnej ze strony Rosji, ważne jest zapewnienie ukraińskim dziennikarzom wysokiej jakości szkoleń. Dlatego w tym artykule przeanalizowano politykę cyfryzacji w strategiach najlepszych ukraińskich i zagranicznych instytucji szkolnictwa wyższego. Dzięki sztucznej inteligencji Gemini opracowano rekomendacje dotyczące dalszego rozwoju cyfryzacji w instytucjach szkolnictwa wyższego. W szczególności w zakresie opracowania i wdrożenia skutecznych strategii transformacji cyfrowej, które przyczynią się do podniesienia jakości kształcenia i konkurencyjności ukraińskich absolwentów specjalności „061 Dziennikarstwo” na globalnym rynku pracy. Wyniki badania mogą okazać się przydatne przy kształtowaniu polityki państwa w zakresie transformacji cyfrowej szkolnictwa wyższego oraz podnoszeniu jakości kształcenia specjalistów dziennikarstwa w obliczu współczesnych wyzwań.

Słowa kluczowe: digitalizacja, strategia, szkolnictwo wyższe, sztuczna inteligencja, dziennikarstwo, innowacja.

ANALYSIS OF DIGITALISATION IN THE STRATEGIES OF UKRAINIAN AND FOREIGN UNIVERSITIES THAT TRAIN JOURNALISTS

Anhelina Khomenko

*Lecturer at the Higher Educational Institution “KROK University of Economics and Law”,
PhD-student of the Institute of higher education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)
ORCID ID: 0009-0005-5938-6205
KhomenkoA@krok.edu.ua*

Abstract. The challenges of Industry 4.0 and martial law are driving Ukrainian higher education institutions towards digitalisation. In order to counteract Russia's information aggression, it is important to ensure high-quality training of Ukrainian journalists. Therefore, this article examines digitalisation policies in the strategies of the best Ukrainian and foreign higher education institutions. With the help of Gemini artificial intelligence, recommendations for the further development of digitalisation in higher education institutions have been developed. In particular, to develop and implement effective digital transformation strategies that will improve the quality of education and the competitiveness of Ukrainian graduates in the speciality «061 Journalism» in the global labour market. The results of the study may be useful for the development of state policy in the field of digital transformation of higher education and improving the quality of training of journalism specialists in the face of modern challenges. Translated with DeepL.com (free version).

Key words: digitalisation, strategy, higher education, artificial intelligence, journalism, innovation.

АНАЛІЗ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У СТРАТЕГІЯХ УКРАЇНСЬКИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ, ЯКІ ГОТУЮТЬ ЖУРНАЛІСТІВ

Ангеліна Хоменко

*викладачка Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»,
аспірантка Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
ORCID ID: 0009-0005-5938-6205
KhomenkoA@krok.edu.ua*

Анотація. Виклики Промисловості 4.0 та воєнного стану спонукають українські заклади вищої освіти до цифровізації. Щоб протистояти інформаційній агресії з боку росії, важливо забезпечити якісну підготовку українських журналістів. Тому у цій статті досліджено політики щодо цифровізації у Стратегіях кращих українських та зарубіжних закладів вищої освіти. За допомогою штучного інтелекту Gemini розроблено рекомендації для подальшого розвитку цифровізації в закладах вищої освіти. Зокрема щодо розробки та впровадження ефективних стратегій цифрової трансформації, які сприятимуть підвищенню якості освіти та конкурентоспроможності укра-

їнських випускників за спеціальністю «061 Журналістика» на глобальному ринку праці. Результати дослідження можуть бути корисними для розробки державної політики у сфері цифрової трансформації вищої освіти та підвищення якості підготовки фахівців з журналістики в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: цифровізація, стратегія, вища освіта, штучний інтелект, журналістика, інновації.

Актуальність стратегії цифровізації у закладах вищої освіти, що готують журналістів. Воєнний стан в Україні став додатковим каталізатором цифрової трансформації, як засобу швидкої адаптації до нових реалій. Журналістика, як інструмент комунікації суспільства, опинилася в епіцентрі інформаційної війни. Саме тому вивчення стратегій цифровізації у закладах вищої освіти, які готують фахівців у цій галузі, є надзвичайно актуальним завданням.

Об'єктом дослідження є стратегії цифрової трансформації у вищих навчальних закладах, що готують фахівців у галузі журналістики в Україні та за кордоном. Предметом дослідження є ключові елементи цих стратегій, їх ефективність та можливості адаптації до українських умов.

Дослідження спрямоване на аналіз та порівняння стратегій цифрової трансформації у закладах вищої освіти, які готують журналістів в Україні та за кордоном, з метою виявлення найкращих практик та розробки пропозицій щодо підвищення якості підготовки фахівців. Відповідно, завдання:

- визначити ключові елементи стратегій цифрової трансформації у вибраних кращих зарубіжних та українських університетах;
- ідентифікувати найкращі практики, які можна адаптувати для українських умов;
- сформулювати пропозиції щодо продовження впровадження цифровізації у закладах вищої освіти, які готують українських журналістів.

Для досягнення поставлених завдань використано методи відбору та аналізу стратегій університетів.

Цифрова трансформація вищої освіти – це глобальна тенденція, тож важливо ознайомитися із кращим досвідом розвинених країн. Заява Глобального політичного форуму, прийнята 30 травня 2024 року, пропонує:

- «Сприяти інноваціям у навчанні і викладанні, включаючи навчання і викладання за підтримки цифрових технологій, відкриваючись до нових компетентностей, у тому числі трансверсальних/загальних компетентностей, та забезпечуючи їхній зв'язок із здатністю до працевлаштування та громадянством, вирішуючи при цьому поточні проблеми нерівного доступу та втримання студентів (Global Policy Forum Statement, 2024: 3).

- Зробити навчальні кредити порівнюваними та придатними для трансферу/перенесення відповідно до сумісних стандартів і всеохоплюючих рамок, розбудовуючи прозорість і розуміння на глобальному рівні, а також забезпечуючи безпечні та інтероперабельні/сумісні способи цифровізації даних про кваліфікації та навчальні досягнення» (Global Policy Forum Statement, 2024: 4).

Міністерська конференція Європейського простору вищої освіти Тирана, 29–30 травня 2024 року, передбачає інклюзивний єдиний простір вищої освіти: «Штучний інтелект (ШІ) впливає на наше суспільство та економіку, а також на навчання, викладання, оцінювання та дослідження. Це вимагає адаптації існуючих і розроблення нових практик і політик на рівні закладів і систем з урахуванням можливостей, ризиків і викликів. Зокрема, етичні міркування при розробленні та ефективному застосуванні ШІ є обов'язковими. Його використання має бути вільним від упереджень, забезпечувати пріоритет прийняття рішень людиною, підтримувати етику і конфіденційність даних, а також захищати академічну доброчесність» (Conference Tirana, 2024: 9).

Цифровізація, як складова стратегії розвитку кращих університетів світу, що готують журналістів

За рейтингом університетів світу К'юЕс, за предметом «Комунікація та медіадослідження», лідирують University of Amsterdam (Rank1); The London School of Economics and Political Science (LSE), University of Southern California (Rank=2); Nanyang Technological University, Singapore (NTU Singapore), University of Texas at Austin (Rank=4) (QS World University Rankings by Subject 2024: 1).

«Стратегічний план 2021–2026: Надихаючи покоління» Амстердамського університету зазначає: «Дослідження: ми продовжуватимемо забезпечувати якість у всіх сферах. Практично всі напрямки досліджень університету посідають високі позиції на міжнародній арені. Однак у світі, що швидко змінюється, те, що добре сьогодні, може бути недостатньо хорошим завтра. Саме тому ми продовжуватимемо інвестувати в нашу сильну сторону: фундаментальні дослідження у наших дисциплінах. Звідси ми стимулюватимемо інновації в науці та освіті за допомогою додаткового фінансування і поставимо цифровізацію на перше місце в нашому порядку денному. Студенти: ми інвестуємо у відмінну та надихаючу освіту. Додаткове фінансування, аналіз портфоліо та активна цифровізація гарантують, що освітні програми, які ми пропонуємо, залишатимуться сучасними та актуальними. Також з'явиться стимул для інновацій з боку попиту, тобто з боку студентів і суспільства. Студентство стає все різноманітнішим. Ми хочемо забезпечити, щоб наші навчальні програми відображали це розмаїття і світ навколо нас. Це включає в себе надання випускникам усіх дисциплін можливості навчатися впродовж усього життя» (University of Amsterdam, 2024: 1).

Лондонська школа економіки та політичних наук (The London School of Economics and Political Science (LSE)) у своїй стратегії «LSE 2030 Формуй світ» зазначає: «Пріоритет 1: навчати заради впливу. Зустрітися з майбутнім.

Приклади того, як ми будемо це робити:

– дати можливість студентам створювати різноманітні результати, розвиваючи вільне володіння цифровими технологіями та підприємницьку впевненість.

Пріоритет 2: дослідження для світу. Домівка мислення без кордонів.

Приклади того, як ми будемо це робити:

– інвестувати в цифрове та фізичне обладнання світового рівня.

Пріоритет 3: розвивати LSE для всіх. Єдина спільнота однодумців та різних міркувань.

Приклади того, як ми будемо це робити:

– запуск цифрового Центру персоналу для покращення доступу до послуг та можливостей;

– запустити цифровий Хаб Випускників на додаток до нового Центру Випускників» (The London School of Economics and Political Science, 2024: 4, 5, 6).

Університет Південної Каліфорнії у «2018 USC СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН – ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИК» планують наступне: «Ми будемо використовувати величезний потенціал Університету в галузі мистецтва, цифрових медіа, інформаційних технологій та комп'ютерних наук для розробки нових парадигм навчання та викладання.

Переосмислення університетської освіти. Наш світ, що швидко змінюється, вимагає нового мислення та нових навичок і талантів. Щоб відповісти на виклики 21-го століття, випускники університетів з усіх дисциплін і всіх типів ступенів повинні будуть працювати в команді з тими, хто має іншу підготовку і знаходиться в іншому місці. Вони повинні володіти грамотністю і компетенціями, необхідними для високотехнологічного, цифрового і взаємопов'язаного світу.

Ми включимо в нашу навчальну програму ключові навички – інформаційну, математичну, візуальну та цифрову грамотність, серед іншого» (University of Southern California, 2018: 1, 6, 8, 9).

Професор Крістін Го, President's Chair Professor of Education (Linguistics & Language Education) NIE Director (Наньянський технологічний університет, Сінгапур (NTU Singapore) у стратегії «Стратегічне бачення NTU до 2025 року: «Готовий до майбутнього NIE: трансформація, зростання та сталість»: «Будучи стратегічним планом інституту на наступні три навчальні роки, NIE 2025 формує основу для розробки та впровадження інших міжвідомчих планів та ініціатив на рівні підрозділів у коротко- та середньостроковій перспективі, оскільки ми починаємо спільну розробку «NIE 2030» (робоча назва), п'ятирічного стратегічного плану інституту. Деякі з цих ключових ініціатив включають впровадження цифрової дорожньої карти NIE та загальне оновлення інфраструктури кампусу» (Nanyang Technological University, 2023: 2).

Техаський університет в Остіні (UT) збирається «Сприяти відкриттям у ключових сферах: Ми продовжуватимемо розширювати та долати глобальні виклики та можливості, зосереджуючись на трьох напрямках: Енергетика та навколишнє середовище; Технології та суспільство; Здоров'я та добробут. Ми прискоримо новаторські дослідження у всіх галузях завдяки співпраці між кампусами та введемо на ринок більше інновацій UT через комерціалізацію технологій та досліджень, ніж будь-яка інша установа.

Підтримувати більше провідних академічних програм Масштаб, широта та видатні викладачі і співробітники UT створюють для Університету безпрецедентну можливість очолити міждисциплінарні дослідження та наукові дослідження і слугувати взірцем для інших інституцій штату, країни та світу. Ми продовжуватимемо виявляти та розвивати існуючі зв'язки в університетському містечку, щоб сприяти результативним дослідженням та відкриттям. Ми також продовжуватимемо інвестувати в найкращу інфраструктуру, технології, ресурси та колекції, доступні для підтримки високоефективних досліджень» (The University of Texas at Austin, 2024: 1).

Розглянуті зарубіжні університети, які надають освітні послуги журналістам, визнають цифровізацію як ключовий фактор розвитку та інновацій. Вони інвестують у розвиток цифрової інфраструктури та міждисциплінарності, створення нових цифрових інструментів навчання та досліджень, розробляють нові парадигми навчання та викладання, інноваційні навчальні програми. Людиноцентризм – це ключова якість стратегій, а цифровізація – це інструмент гармонійного розвитку студентів та підвищення кваліфікації освітнього персоналу.

Цифровізація, як складова стратегії розвитку кращих університетів України, що готують журналістів

Розглядаючи рейтинги українських університетів за предметом «Журналістика» чи «Комунікативні, медійні науки», до рейтингу університетів світу К'юЕс жоден вищий освітній заклад не потрапив (Top Universities, 2024: 1). До рейтингу університетів світу Таймс за предметом «Комунікативні, медійні науки» потрапили:

1. Сумський державний університет (коротка назва СумДУ) має рейтинги Таймс 501–600;

2. Національний університет «Львівська політехніка» (коротка назва – Львівська політехніка): Таймс 800+;

3. Київський національний університет імені Тараса Шевченка: Таймс 800+. (Times Higher Education, 2024: 1).

Згідно рейтингу університетів України «Топ-200 Україна 2024», серед університетів, що надають освітні послуги за спеціальністю «061 Журналістика», лідирують:

1. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;

2. Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
3. Національний університет «Львівська політехніка»;
4. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна;
5. Сумський державний університет (Рейтинг університетів України «Топ-200 Україна 2024», 2024: 1).

«Стратегія розвитку Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» на 2020–2025 роки» передбачає у розділі «Швидке реагування на зміни характеру і структури ринку праці в умовах четвертої індустріальної революції»: «Безумовно, «цифрова» економіка в Україні приведе до вивільнення величезної кількості робочих місць, і суттєвої частки зменшення низькокваліфікованої і в першу чергу «шаблонної» людської праці... Відповіді на цей виклик університет може лише підсиленням аналітичної, прогностичної роботи щодо перспектив розвитку кожного із секторів промисловості у новій «цифровій» економіці та здійсненням швидких змін щодо структури, обсягів, змісту та якості підготовки фахівців за відповідними інженерними спеціальностями.» (Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», 2024: 8).

Київський національний університет імені Тараса Шевченка у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018–2025 рр.» містить серед персектив: «ІІІ. Поширення цифрових технологій призводить до швидкої девальвації кодифікованих знань, тому якість освіти визначатиметься якістю взаємодії науково-педагогічних працівників зі студентами» (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2024: 5).

Стратегія розвитку «Львівська політехніка-2025» має «Підціль 2.7. Розвиток інформаційної інфраструктури.

Завдання 2.7.1. Удосконалення управління інформаційно-комунікаційними процесами, використання сучасних технологій менеджменту.

Завдання 2.7.5. Удосконалення системи інформаційної та соціальної безпеки» (Національний університет «Львівська Політехніка», 2024: 22).

«Стратегія розвитку 2019–2025» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна зазначає: «Проект 2.11. “Новітні психолого-педагогічні технології навчання” покликаний розробити систему психолого-педагогічного супроводу суб’єктів освітнього процесу, до якої входять: банк новітніх психолого-педагогічних технологій, спрямованих на забезпечення якісної підготовки сучасних фахівців; підготовка школи саморозвитку суб’єктів освітнього процесу; науково-методичне забезпечення освітнього процесу з урахуванням специфіки викладання дисциплін різного профілю» (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019: 1).

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ Сумського державного університету на 2020–2026 роки: «6.6.2 Інформаційне та інноваційно-технологічне забезпечення діяльності. Досягнутий рівень.

Розвиток цифрової інфраструктури, інформаційне та інноваційнотехнологічне забезпечення є запорукою успішної наукової, грантової діяльності, появи нових високотехнологічних напрямів наукових досліджень, поширення транскордонних інформаційно-телекомунікаційних технологій навчання» (Сумський державний університет, 2019: 70).

Отже, кращі українські університети, що надають освітні послуги журналістам, орієнтовані на цифровізацію. Розглянуті заклади вищої освіти визнають важливість інтеграції цифрових технологій в освітній процес та необхідність підготовки фахівців, які зможуть успішно працювати в сучасному світі. Розглядаються ризики втрати робочих місць через цифровізацію у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»).

Висновки. Кращі зарубіжні університети за напрямом комунікацій та медіадосліджень, активно інтегрують цифрові технології в навчальний процес, розробляють інноваційні програми та фокусуються на розвитку цифрових компетентностей студентів. Це сприяє:

- підвищенню якості освіти;
- міждисциплінарності;
- індивідуалізації освітніх траєкторій студентів;
- проєктному навчанню;
- академічній мобільності.

Українські університети, хоча й демонструють прагнення до цифрової трансформації, все ж відстають від світових лідерів за рівнем інтеграції цифрових технологій та розробки інноваційних освітніх програм. Українські університети потребують подальшого розвитку в напрямку цифрової трансформації. Однак для цього необхідно вирішити ряд проблем та скористатися новими можливостями цифрових технологій.

Штучний інтелект Gemini рекомендує (відредаговано автором):

1. Державі або збільшити фінансову автономію університетів, або збільшити інвестиції в розвиток цифрової інфраструктури (зробити для українців фінансово доступним сучасне обладнання, програмне забезпечення та швидкісний Інтернет; створити комфортні умови для дистанційного навчання та проведення онлайн-заходів).

2. Університетам розробити окремі стратегії цифрової трансформації (кожен університет повинен розробити власну стратегію цифрової трансформації та інтегрувати її в загальну стратегію розвитку університету; врахувати специфіку навчальних програм, матеріально-технічної бази та потреб студентів).

3. Університетам розробити нові навчальні програми та курси, присвячені цифровим технологіям, між-дисциплінарності, медіаграмотності та цифровій журналістиці. Впровадити практико-орієнтоване навчання, яке передбачає використання цифрових інструментів для виконання реальних завдань.

4. Підвищувати кваліфікацію викладачів (запрошувати до співпраці фахівців з ІТ та медіа сфери для розробки та впровадження нових навчальних курсів).

5. Співпраця між університетами та роботодавцями (обмін досвідом з іншими університетами, які мають успішний досвід цифрової трансформації; співпраця з ІТ та медіа для розробки спільних проєктів та створення нових навчальних програм).

6. Фінансово підтримувати студентські ініціативи у сфері цифрових технологій.

7. Розробка систем оцінювання ефективності цифрової трансформації (розробити систему індикаторів, регулярно моніторити та аналізувати результати).

Список використаних джерел:

1. Рейтинг університетів України «Топ-200 Україна 2024». «Новини» Євро Освіта. *Євроосвіта*. URL: <https://euroosvita.net/index.php/?category=1&id=8252> (дата звернення: 21.11.2024).
2. Стратегічний план розвитку Сумського державного університету на 2020–2026 роки. *Сумський державний університет*. URL: <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=52fedeb8-8e42-ea11-b021-001a4be6d04a&kind=1> (дата звернення: 21.11.2024).
3. Стратегія розвитку «Львівська політехніка-2025». *Національний університет «Львівська Політехніка»*. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/2316/strategiya2025.pdf> (дата звернення: 21.11.2024).
4. Стратегія розвитку Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» на 2020–2025 роки. *Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*. URL: <https://kpi.ua/files/2020-2025-strategy.pdf>
5. Стратегія розвитку 2019–2025. *Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна | Каразинський університет*. URL: <https://karazin.ua/universitet/strategiia-rozvytku-universytetu/strategiia-rozvytku-2019-2025/> (дата звернення: 21.11.2024).
6. Стратегічний план розвитку Університету на період 2018–2025 рр. *Київський національний університет імені Тараса Шевченка*. URL: <https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf> (дата звернення: 21.11.2024).
7. Course Matching Tool: Find Your Perfect University & Courses. *Top Universities*. URL: <https://www.topuniversities.com/cmt-overview> (date of access: 21.11.2024).
8. EUROPEAN HIGHER EDUCATION AREA MINISTERIAL CONFERENCE TIRANA, 29–30 MAY 2024. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/tiranacomuniqu_ehea_neo_here_en_ua.pdf.
9. Global Policy Forum Statement. Global Policy Forum Statement as adopted on 30 May 2024. Tirana : National Erasmus+ Office – Ukraine, 2024. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/tirana_global-policy-forum-statement_2_neo_here_en_ua.pdf.
10. LSE 2030 Shape the world. *The London School of Economics and Political Science*. URL: <https://www.lse.ac.uk/2030/assets/pdf/LSE-2030-booklet.pdf> (дата звернення: 21.11.2024).
11. National Institute of Education, Nanyang Technological University, Singapore. (2023, December). NIE Strategic Vision 2025: A Future-Ready NIE: Transformation, Growth, Sustainability [Brochure]. https://www.ntu.edu.sg/docs/nielibraries/spaq/final-compressed-nie_2025brochure.pdf?sfvrsn=ae5c6fc2_3
12. QS World University Rankings by Subject 2024: Communication & Media Studies. <https://www.topuniversities.com/university-subject-rankings/communication-media-studies>
13. Research – Strategic Plan | The University of Texas at Austin. Strategic Plan | The University of Texas at Austin – UT’s 10-year strategic plan to align our mission with our unique opportunity to impact society and change the world. URL: <https://strategicplan.utexas.edu/research/> (date of access: 21.11.2024).
14. Strategic Plan 2021–2026: Inspiring Generations. *University of Amsterdam*. URL: <https://www.uva.nl/en/about-the-uva/policy-and-regulations/general/strategic-plan/strategic-plan.html> (date of access: 21.11.2024).
15. *University of Southern California*. URL: https://www.usc.edu/wp-content/uploads/2023/03/180216_Strategic_Plan.pdf?_gl=1*1tzi6wd*_ga*MTc4NDI5OTM2MS4xNzMyMDQ0MDQw*_ga_C8LB8WX10V*MTczMjA0NDA0MC4xLjEuMTczMjA0NDEzMi4zNi4wLjU2OTA4NTE4NQ..*_ga_9CGGZR54T2*MTczMjA0NDA0MC4xLjEuMTczMjA0NDE4M54wLjAuMA.. (дата звернення: 21.11.2024).
16. World University Rankings 2024 by subject: social sciences. *Times Higher Education (THE)*. URL: https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2024/subject-ranking/social-sciences#!/length/25/locations/UKR/subjects/3120/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats (date of access: 21.11.2024).

References:

1. Reitynh universytetiv Ukrainy “Top-200 Ukraina 2024” “Novyny” Yevro Osvita. [Ranking of Ukrainian Universities “Top 200 Ukraine 2024”. “News” Euro Osvita]. *European education*. URL: <https://euroosvita.net/index.php/?category=1&id=8252> (date of application: 21.11.2024) [in Ukrainian].
2. Stratehichnyi plan rozvytku Sums'koho derzhavnoho universytetu na 2020 – 2026 roky. *Sumskiy derzhavnyi universytet*. [Strategic Development Plan of Sumy State University for 2020–2026. Sumy State University]. URL: <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&id=52fedeb8-8e42-ea11-b021-001a4be6d04a&kind=1> (date of application: 21.11.2024) [in Ukrainian].

3. Stratehiia rozvytku "Lvivska politekhniko-2025". *Natsionalnyi universytet "Lvivska Politekhniko"*. [Development Strategy "Lviv Polytechnic 2025". Lviv Polytechnic National University]. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/2316/strategiya2025.pdf> (date of application: 21.11.2024) [in Ukrainian].
4. Stratehiia rozvytku Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyivskiy politekhnichnyi instytut imeni Ihoria Sikorskoho" na 2020-2025 roky. Natsionalnyi tekhnichnyi universytet Ukrainy "Kyivskiy politekhnichnyi instytut imeni Ihoria Sikorskoho". [Development Strategy of the National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute" for 2020-2025. National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute.]. URL: <https://kpi.ua/files/2020-2025-strategy.pdf> [in Ukrainian].
5. Stratehiia rozvytku 2019–2025. Kharkivskiy natsionalnyi universytet imeni V. N. Karazina | Karazinskyy universytet. [Development strategy 2019–2025. V. N. Karazin Kharkiv National University | Karazin University]. URL: <https://karazin.ua/universitet/stratehiia-rozvytku-universytetu/strategiia-rozvitku-2019-2025/> (дата звернення: 21.11.2024).
6. Stratehichnyi plan rozvytku Universytetu na period 2018–2025 rr. Kyivskiy natsionalnyi universytet imeni Tarasa Shevchenka. [Strategic Development Plan of the University for the period of 2018-2025 Taras Shevchenko National University of Kyiv.]. URL: <https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf> (date of application: 21.11.2024) [in Ukrainian].
7. Course Matching Tool: Find Your Perfect University & Courses. *Top Universities*. URL: <https://www.topuniversities.com/cmt-overview> (date of access: 21.11.2024).
8. EUROPEAN HIGHER EDUCATION AREA MINISTERIAL CONFERENCE TIRANA, 29–30 MAY 2024. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/tiranacomunique_ehea_neo_here_en_ua.pdf.
9. Global Policy Forum Statement. Global Policy Forum Statement as adopted on 30 May 2024. Tirana : National Erasmus+ Office – Ukraine, 2024. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/tirana_global-policy-forum-statement_2_neo_here_en_ua.pdf.
10. LSE 2030 Shape the world. *The London School of Economics and Political Science*. URL: <https://www.lse.ac.uk/2030/assets/pdf/LSE-2030-booklet.pdf> (дата звернення: 21.11.2024).
11. National Institute of Education, Nanyang Technological University, Singapore. (2023, December). NIE Strategic Vision 2025: A Future-Ready NIE: Transformation, Growth, Sustainability [Brochure] https://www.ntu.edu.sg/docs/nielibraries/spaq/final-compressed-nie_2025brochure.pdf?sfvrsn=ae5c6fc2_3
12. QS World University Rankings by Subject 2024: Communication & Media Studies. <https://www.topuniversities.com/university-subject-rankings/communication-media-studies>
13. Research – Strategic Plan | The University of Texas at Austin. Strategic Plan | The University of Texas at Austin – UT’s 10-year strategic plan to align our mission with our unique opportunity to impact society and change the world. URL: <https://strategicplan.utexas.edu/research/> (date of access: 21.11.2024).
14. Strategic Plan 2021–2026: Inspiring Generations. *University of Amsterdam*. URL: <https://www.uva.nl/en/about-the-uva/policy-and-regulations/general/strategic-plan/strategic-plan.html> (date of access: 21.11.2024).
15. *University of Southern California*. URL: https://www.usc.edu/wp-content/uploads/2023/03/180216_Strategic_Plan.pdf?_gl=1*1tzi6wd*_ga*MTc4NDI5OTM2MS4xNzMyMDQ0MDQw*_ga_C8LB8WX10V*MTczMjA0NDA0MC4xLjEuMTczMjA0NDEzMi4zNi4wLjU2OTA4NTE4NQ..*_ga_9CGGZR54T2*MTczMjA0NDA0MC4xLjEuMTczMjA0NDE4MS4wLjAuMA (дата звернення: 21.11.2024).
16. World University Rankings 2024 by subject: social sciences. *Times Higher Education (THE)*. URL: https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2024/subject-ranking/social-sciences#!/length/25/locations/UKR/subjects/3120/sort_by/rank/sort_order/asc/cols/stats (date of access: 21.11.2024).